

Predmet: Ključ – Velagići II

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 2/2023

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SRJ, u saizvršilaštvu u vezi sa članom 22. KZ SRJ

Optuženi: Ilija Krčmar, Svetislav Račić, Željko Bajić, Nikola N. Ćuk i Nikola D. Ćuk

Glavni pretres: 20. 9. 2024.

Na današnji glavni pretres nisu pristupili svedoci Gojko Tanasić i Dragan Vulin, za koje je sud obavešten da su preminuli.

Ispitvanje svedoka o Mikaila Mitrovića

Svedok optužbe Mikailo Mitrović, koji j u vreme ubistva civila kod stare škole u Velagićima bio načelnik bezbednosti Drugog Krajiškog korpusa, naveo je da je komanda korpusa početkom juna meseca 1992. godine obavestena da je u selu Velagići došlo do ubistva velikog broja nenaoružanih Bošnjaka. Tada je komandant korpusa naredio vojnoj policiji korpusa da izvrši uviđaj, provede istragu i da pohapsi počioce. To je i učinjeno i uhapšeno je 10 do 11 pripadnika vojne policije 2. Inženjerijskog puka koji su predati vojnom tužiocu u Banja Luci. Kada su oni predati u vojni istražni zatvor, okupila se ispred tužilaštva grupa naoružanih vojnika i zapretili su da će na silu ući u tužilaštvo ukoliko se pritvorenci ne puste. Oni su puštni, ali je njihova jedinica kasnije rasformirana. Od imena uhapšenih zapamtio je samo prezime Unčanin. Objasnio je da je jedinica vojne policije uvek potčinjena komandantu jedinice u čijem je sastavu, odnosno da su optuženi bili potčinjeni komandantu Drugog Inženjerijskog puka. Poznato mu je da su ubijeni bili pritvoreni u prostorijama stare škole u Velagićima i da je to radila najviše civilna policija, obzirom da su oni „bili lokalci“ i da su poznalavi ljude. U odnosu na konkretni događaj, nije imao saznanja da su zatvorena lica pokušala da pobegnu, te da su počinioci bili pod dejstvom alkohola. Ni komandir vojne policije, niti bilo ko drugi, nije mogao da izda naređenje da se ti ljudi pobiju. O ovom događaju komandir vojne policije je trebao da obavesti komandu Inženjerijskog puka.

Ispitvanje svedoka Gorana Amidžića

Svedok optužbe Goran Amidžić, u vreme kritičnog događaja bio je komandir voda vojne policije u Drugom Inženjerijskom puku. U vodu je imao 18 policajaca, među kojima su bili i optuženi. U vreme kritičnog događaja bili su na kontrolnom punktu u Velagićima kao ispomoć civilnoj policiji. Objasnio je da su na kontrolni punkt u grupama dolazila civilna lica - muškarci Bošnjaci, da predaju oružje. Zaključio je da se radi o civilima jer su svi bili u civilnoj odeći, a naoružanje koje su predavali bilo je mahom lovačko. Rekao im je da nakon predaje oružja tu sačekaju jer je hteo da ih prebaci za Ključ pa da tamo nadležni vide šta će njima, obzirom da se radilo o grupi od oko 80 ljudi. Putničkim vozilom došla su dvojica vojnika za koje je kasnije saznao da su to Ratko

Samac i Mile Petrović, koji su pucali u grupu ljudi koja je bila na punktu i ubili 6 civila. Njih nije uhapsio jer bi tada i on poginuo. Nije umeo da objasni kako sa pripadnicima vojne policije nije mogao da uhapsi dva vojnika koji su ubili civile. Ti vojnici su otišli, a svedok je optuženom Iliji Krčmaru rekao da ga menja i pripazi na civile koji su tu bili, dok se on ne vrati iz Ključa. Naime, otišao je TO Ključ, da od njih zatraži autobuse kojima bi se Bošnjaci prebacili u Ključ, jer je znao da TO ima autobuse. Kada se vratio sa dva autobusa, civili Bošnjaci su već bili pobijeni, a tu su bili prisutni vojni policajci. Nije mu poznato ko je od njih pobio civile, jer ih je on zateko sve ispred stare škole u Velagićima naoružane automatskim puškama. Primetio je da su bili pod uticajem alkohola. Nije mu poznato ko je doneo odluku da se civili uvedu u staru školu, koja, po rečima svedoka, tada nije imala ni prozore ni vrata. Svedok je poslao optuženog Svetislava Račića da javi komandi Inženjerijskog puka šta se dogodilo.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 28. 10. 2024. godine, s početkom u 10 časova.

Fond za humanitarno pravo